

TJEN FOLKET

★ diskusjonsblad for AKP(m-l) ★

NR. 2 FEBRUAR 1975

LENIN OM VALGTAKTIKK

LENINISMEN OG VALG UNDER
KAPITALISMEN.

Lenin-utvalg av Pål Sten. 1.
Forlaget Oktober. Pris kr. 7,50.

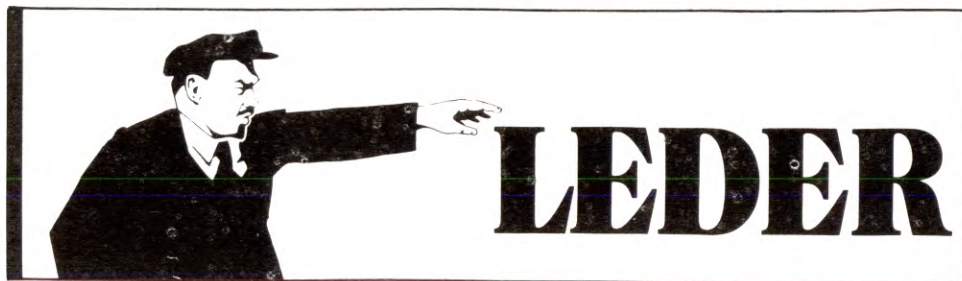
Innhold:

Leder:

<i>Fram til valkamp!</i>	s. 2
<i>Valgkampinnsamlinga</i>	s. 4
<i>Partimøte om valet</i>	s. 5

Debatt:

<i>Om kvinnepolitikk og parolen »Tjen Folket»</i>	s. 6
<i>Om barn</i>	s. 8
<i>Fram for en karakter og vurderingsfri grunnskole</i>	s. 11

FRAM TIL VALKAMP!

Kvifor stiller vi til val?

Valkampen krev mykje av oss. Han vil vera hovedoppgåva til heile partiet (og resten av rørsla) i fire månader, han vil vera ei viktig oppgåve for store delar av partiet i seks-sju månader, og han tek mykje av den »politiske kapasiteten» til sentrale organ i meir enn eitt år. Valkampen kostar mykje pengar – 300 000 gar det fram av ein annan artikkel i bladet.

Borgarlege parti driv valkamp for å få »bein» – mandat og statsstøtte. Vi vil få lite – både av stemmer, representantar og statspengar. Kvifor driv vi da denne valkampen? Kunne vi ikkje brukt ressursane våre på andre oppgåver, i massekampen, og fått meir ut av det?

Inn i valsirkuset

Ja, om det ikkje hadde vore borgarleg-demokratisk val i landet, ville vi måtta brukt ressursane våre i den anti-fascistiske kampen.

Utviklinga i Norge blir ikkje avgjort ved vala, men i valkamptider blir dei parlamentariske illusjonane meir offensivt spreidd enn elles. Borgarpartia står fram for veljarane med »alternativa» sine – den politiske interessen er høgare enn »normalt». Vi kan ikkje sette oss utanfor

dette valsirkuset og overlate massane til demagogar av ulikt slag. Så lenge vanleg folk trur på vala og deltar i dei, må vi vera med. Vi må ta illusjonane konkret og avsløra at »demokratiet» er borgarleg diktatur.

»Vala betyr ingenting»

Det er rett at vala er »tull», at dei er mange ord utan innhald, at det ikkje spelar nokon rolle om kommuna er »arbeidarstyrt» eller ikkje. Slike idear i arbeidarklassen skal vi stø å drive fram. Men vi må gå offensivt *imot* idear om at det difor ikkje spelar nokon rolle kva parti ein stemmer på. Ein »protest»-stemme til Anders Lange er ikkje opprør mot borgarpartia, men støtte til fascismen. Ei SV-stemme er ikkje støtte til ein »betre» politikk, men støtte til ein »ny» sosialdemokratisk politikk.

Gradmålaren

Parlamentariske val er ein »gradmål» på arbeiderklassens bevissthet». Vi må få det nye oppsvinget m.a. i streikekampen i haust til å slå ut på »gradestokken» – den revolusjonære rørsla må opp nokre gradar.

LEDER

Oppgåvene våre

Lenin seier om kommunistane sine oppgaver i val: »De viktigste oppgaver for partiet i valget og for den fremtidige sosialdemokratiske gruppa i dumaen – oppgaver som må overordnes alt annet – er sosialistisk klassepropaganda og organisering av arbeiderklassen.»

Landskonferansen vedtok (punkt II,4): »For oss kommunister er det viktigste å bruke valgkampen til å tjene klassekampen og avsløre parlamentariske illusjoner. Dette er viktigere enn å få valgt mange representanter.»

Kva mål skal vi sette oss?

Vi kan ikkje rekne med »valskred». Vi må ha som mål å gå opp »nokre gradar» – alle som stiller liste må sette seg eigne mål for kor stor stemmeframgangen bør vera.

Vi må ha som mål å koma inn i nokre kommunestyre i landsmålestokk. Det vil gje oss eit mykje betre utgangspunkt enn nå til å avsløre dei parlamentariske organa og vise konkret kvar makta ligg.

Landskonferansen vedtok å rette valgkampen inn på storindustrien, ungdommen og den progressive kvinnerørsla – og dei mest progressive og venstreorienterte blant dei. Vidare at ein hovedmetode må vera personleg agitasjon. Vi må ha som mål å trekke nye folk vekk frå SV og knytte dei til oss.

Men vi skal »stå på to bein». Vi skal og drive masseagitasjon i storindustrien, blant kvinnene og ungdommen. Vi må spreia kjennskap til Raud Valallianse sin politikk og vinne nye folk for klassekampinja.

Vi må sette mål for å *aktivisere* vener av partiet i valgkampen. Og vi må aktivt *organisere* mange nye kommunistar.

Valkampen er heile partiet sin sak

Resultatet av valet – temperaturen på »gradstokken» – vil ha virkning over heile landet. Folk vil vera opptatt av valgkampen over heile landet. Over alt må vi slåss for rett politikk og mot parlamentariske korkvegar.

Også lag som ikkje stiller nokon liste, skal drive valgkamp. Det held ikkje å berre la vera å stemme sjølv og kanskje koste på seg ei postkasseutdeling. Vi vinn aldri fram dersom vi stikk oss vekk – korleis skal vi da kunne slåss mot det borgarlege valsirkuset og knytte nye folk til oss?

Aktiv valboikott

Vi må aktivt og ærleg forklare kvifor vi ikkje stiller liste til valge, og kvifor progressive ikkje bør røyste på noko anna parti. Raud Valallianse skal byggast opp – også for boikott. Det er ikkje slik at Raud Valallianse stiller til val, medan det er AKP som boikottar – Raud Valallianse er også vår »boikott-organisasjon».

Boikottarbeidet må rettast inn på dei same gruppene som valgkampen elles. Vi må legge ned mykje arbeid i å nå folk personleg, få i stand diskusjonar, få progressive til å sitte heime. Og vi må legge vekt på å aktivisere og organisere folk rundt oss.

Studer og diskuter vedtaket frå Landskonferansen. Fatt vedtak om arbeidet lokalt. Trekk Raud Ungdom og NKS med. Kontakt alle uorganiserte vener. Lat oss komma i gang!

Kamerat i Organisasjonsutvalet

VALGKAMPINNSAMLINGA

Allerede nå i god tid får valgkampen setter igang veit vi at den må finansieres og at partiet må ta initiativet og gå i brodden for å sikre finansieringa av Rød Valgallianse.

Det er et omfattende apparat som skal til. Rød Valgallianse skal bygges opp fra topp til bunn gjennom reiser og konferanser, det skal trykkes mye propaganda både sentralt og lokalt og alt skal administreres og distribueres. Alt dette veit vi koster penger. Det koster mye mer enn hva partiet kan klare å skaffe over driftsbudsjettet.

Da står det bare en løsning igjen, *pengeinnsamling*. Kanskje noen kamerater vil steile over at det kommer nok en pengeinnsamling, den fjerde på to år. Til disse kameratene må vi bare slå fast: Den kommunistiske rørsle vil aldri kunne skaffe fram store pengesummer i gaver fra kapitalen eller staten. Å basere en valgkamp på det vil være ensbetydende med å drive valgkamp på kapitalens premisser og vil ende i revisjonismens hengemyr. Vi sier ikke nei takk til statstøtte, men vi kan bare ikke regne med å få det. Skulle vi likevel slumpe på å få støtte fra staten må det bare være et tillegg til det vi klarer å samle inn.

Pengeinnsamlinger som er basert på oss sjøl og massene som støtter oss er i tråd med den kommunistiske sjølbergingslinja. Når klassekampen krever mer av oss betyr det bare at økonomiarbeidet vårt må styrkes tilsvarende. Pengeinnsamlinger av den typen vi har hatt vil vi få stadig vekk, det er ikke noe som blir avslutta med ei innsamling.

Målsetting: 300 000

Et utkast til budsjett viser at vi vil trenge minst 300 000 får å finansiere hele valgkampen. Til Stortingsvalget samla vi inn over 200 000, denne vil bli dyrere både fordi prisene har gått voldsomt opp og fordi denne valgkampen vil kreve mer desentralisert valgkamp.

Valgkampen er hele partiets oppgave, derfor må hele partiet ha som oppgave å løse finansieringa av valgkampen sjøl om arbeidet med valgkampen vil bli ulik for de forskjellige distrikter alt ettersom de skal stille lister til valget eller skal boikotte.

Målsettinga på 300 000 skal samles inn til en sentral innsamling som skal dekke både de sentrale og de lokale utgiftene. En del av innsamlinga vil bli tilbakeført til de lokale valgkamper etter en egen nøkkel som blir nærmere bestemt.

Innsamling i to etapper, 75 000 til 1. mai !

Valgarbeidet blir hovedoppgaven etter 1. mai, men da har allerede mange av utgiftene begynt å løpe. Mye av den sentrale propagandaen vil være trykt, Rød Valgallianse-apparatet vil være stabla på beina gjennom reiser og konferanser, administrasjonen har fungert ei tid osv. Dette må dekkes av innsamlingspenger allerede for 1. mai.

Innsamlinga vil bli gjennomført i to etapper. Fram til 1. mai må vi sette oss målsettinga med å gjennomføre ei innsamling på kr. 75 000 som kan dekke utgiftene i denne perioden. Resten må inn

LEDER

etter 1. mai sånn at målet er nådd 1. september.

Gjennomføringa av innsamlinga

Første etappe i innsamlinga bør bruke minst mulig av kreftene våre sånn at de kan brukes på 1. mai-arbeidet og andre oppgaver som er satt på årsplanen.

Karakteren av den første etappen bør være innsamling i våre egne rekker og blant Rød Valgallianse-sympatisører som blir trukket med i oppbygginga av Rød Valgallianse. Det betyr kort sagt innsamling innad i Rød Valgallianse.

Største delen av de lokale målsettingene bør oppfylles allerede på møtet hvor valget og innsamlinga diskuteres. Om hver enkelt har med seg tiere og hundrelapper etter evne og legger i innsamlinga vil det kreve lite arbeid å fylle målsettinga.

I det videre arbeidet med Rød Valgallianse må økonomien trekkes fram på hvert valgmøte, diskutere med nye kamerater som kommer med. Jo flere vi klarer

å få til å binde seg til faste uke/månedsbetøp desto mindre blir det å samle inn etter 1. mai.

Erfaringene fra de innsamlingene vi har hatt viser at denne metoden krever minst arbeid for å oppfylle målsettinga.

Den andre etappen av innsamlinga hvor valgkampen er hovedoppgaven bør karakteren av innsamlinga være å knytte den første metoden sammen med å famne breitt ut til Rød Valgalliansevelgere og andre som vil støtte oss økonomisk, Stilen med å knytte økonomien til det politiske arbeidet blir utvikla på denne måten.

Altså: Rask oppfyllding av første etappe, faste betøp og innsamling under oppbygging av Rød Valgallianse fram til 1. mai, famn breitt ut under valgkampen
FRAM FOR EN SEIERRIK VALGKAMP!

Kamerat i Økonomiutvalget

PARTIMØTE OM VALET

Materiale: Tjen Folket for desember 1974 – vedtak frå Landskonferansen og artikkelen »Rød Valgallianse 1975». Tjen Folket for februar 1975 – artiklane om valgkampen og valinnsamlinga.

I samband med denne lagsdiskusjonen må vi ta omsyn til dei nye medlemmane som er komne til etter diskusjonen i haust. Det er ei oppgåve for styret å sjå til at dei kjem »på høgde med» resten av laget, om naudsynt gjennom ein eigen diskusjon.

Møtet må ta opp:

- gjennomgå hovedpunktene i vedtaket frå Landskonferansen
- gjere *vedtak* om liste eller boikott lokalt (der det ikkje alt er gjort.
- vedta målsetting for valinnsamlinga fram til 1/9 og delmål før 1. mai.

OU

DEBATT

OM KVINNEPOLITIKK OG PAROLEN: »TJEN FOLKET«

Partiet er inne i en viktig og nødvendig politisk-ideologisk konsolideringsperiode, og vi bør komme videre på flest mulige områder. Denne artikkelen vil ta opp to, kvinnekamp og holdningen til folket/massene.

Tidlig i høst laget partiavdelinga vår et kvinneseminar over to dager. Grunnen var at ledende kadre innenfor Kvinnefronten ropte på hjelp, og at noen innenfor avdelinga mente at AKPs kvinnepolitikk var lite diskutert og gjorde hele partiet baktungt.

På seminaret tok vi utgangspunkt i prinsipp- og arbeidsprogrammet vårt, og vi fant fort ut at begge deler er belemret med store feil. Grovt forenklet kan vi si at programmene gir uttrykk for at AKP støtter sine kvinnelige medlemmer i deres kamp! Uten å gå inn på alle punktene vi diskuterte, fant vi fram til at tida har løpt fra formuleringene i partiboka, og at de bør revideres grundig og bringes på linje med det vi ønsker å stå for snarest mulig.

Seminaret viste ellers at de fleste kadrene var usikre på viktige punkter i kvinnekampen, og at gamle, solide folk ofte var tilbakeliggende. Store nivåforskjeller skoleringsmessig og ideologisk ble også avdekket, så konsolideringskampanjen er tvingende nødvendig. Blant annet kom det opp store motsigelser på kvinnes rett og plikt til arbeid etter

revolusjonen. Skulle vi sende kvinner på arbeidsleir, spurte noen.

Viktigste diskusjonen på seminaret ble om AKP virkelig har forstått betydningen av kvinnekamp og kvinnefrigjøring, og at kvinnefrigjøring er en nødvendig forutsetning for revolusjonen – ikke slik at kvinnene må være frigjort for revolusjonen, men at ingen revolusjon er mulig hvis ikke også kvinnene er kommet et langt skritt *i retning* frigjøring. Her kom det fram motsigelser på kvinnekampens betydning som ikke ble løst. Vi fant ut at dette sikkert ikke er enestående for vår partiavdeling, og at vi derfor burde bringe en del synspunkter videre for å få i gang skikkelige kvinnekampdiskusjoner også andre steder.

Alle var enige om at kvinnefrigjøring og kvinnekamp i dag er viktigere enn alt unntatt den faglige kampen, og at nivået blant partiets menige kadre er for dårlig. Motsigelsene kom på hva partiet bør gjøre med dette. Noen mente at den nye årsplanen burde prioritert dette området sterkere, mens andre sa at med det behovet for allmenn politisk konsolidering som eksisterer, ville rask oppprioritering av kvinnepolitikken sette delen foran helheten. Til dette ble det så igjen svart at det her ikke nødvendigvis måtte være et enten eller, men at både- og burde vært mulig. Konkret diskusjon av partiets

DEBATT

kvinnepolitikk burde vært en nyttig del av konsolideringen, og når dette ikke var lagt inn i årsplanen, viste det hvordan sentrale partiorganer fremdeles lå tilbake i forståelse av den kampen som nå er i full gang uansett hva vi gjør, og som omfatter halvparten av befolkningen.

Vi som mener kvinnepolitikken ikke er høyt nok prioritert, viste til at partiet ikke har hatt noe grep på Kvinnefrontens politikk, og at fronten her har vært ledende i forhold til partiet. Dette har igjen ført til at jentene våre i fronten ikke har fått den hjelp og støtte de har hatt behov for og lenge bedt om, og at de har følt seg kjørt helt opp mot veggen i diskusjonene med de mest rabiate SV-erne og marxist-feministene. Riktignok kom det et viktig kvinne nummer av Røde Fane på forsommeren 74 som hjalp godt, men det ble nærmest presset fram av den kritiske situasjonen i fronten. Kvinne-kadrene i fronten hadde da også lenge måttet slåss drabelig for å få ofre seg nok for dette frontavsnittet.

Vi mener dette ikke er så merkelig, fordi vi som ml-ere selvfølgelig også er en del av det samfunnet vi lever i, og som undertrykker kvinnene nesten på alle områder. Det er naturligvis ikke slik at vi på dette området er rene og røde, mens verden omkring oss er spedalsk, (Dette kom godt fram da vi på seminaret vårt tok en runde i alle gruppene på hva hver enkelt gjør av aktiv og praktisk innsats i kvinnekampen). Som et slags bevis som har dukket opp senere på at forståelsen for kvinnekamp er mangelfull helt til topps, nevner vi at i mengden av demonstrasjonsdirektiver som kom som haggel ut på senhøsten, manglet direktivet på abortdemonstrasjonen. Praktiske forklaringer på hvorfor det ble slik mener vi ikke holder helt, og at en del av den

politiske forklaringen også er manglende prioritering.

Noen sier at mange frontavsnitt er viktige, og at vi må styrke innsatsen flere steder etter hvert som vi makter det. Vi mener Kvinnefronten i dag ikke bare er en front på linje med andre. Kvinnefrigjøringa berører halvparten av befolkninga, og her ligger et stort og avgjørende revolusjonært potensiale. Utviklinga er i gang så det suser, og den vil fortsette raskt enten AKP tar grep om den eller ikke. Dess lenger vi venter med å skaffe oss en tidsmessig politikk på dette området, dess større er sjansene for at feminister og ulike typer venstre-utøyer vinner fram med sine gamle linjer.

Slik situasjonen er hos oss i dag, er de fleste kommet til likestillingsproblemene, men har dårlig forståelse for frigjøringskampen. Dermed vil også tilbakeliggende mannlige kadre i AKP ved sin praksis lett skape motsigelser til kvinnene både i og utenfor partiet. Disse kvinnene kan lett reagere feministisk og feilaktig, eller for å si det med andre ord: De kan komme til å stille feministiske spørsmål og få *feministiske* istedenfor *marxistiske* svar.

Nå kan det selvsagt sies at vi har satt av kadre til dette arbeidet, og at vi har prøvd å sikre bedre arbeidsvilkår for frontkadrene våre, men måten dette har skjedd på er diskutabel og bærer klart preg av å være krisetiltak. Og vi er vel alle enige om at det å sikre våre egne ledende kvinnekadre og deres arbeid i fronten ikke hjelper partiet og partikadrene som helhet det minste så lenge kvinnepolitikken vår ikke føres ut i *hele* partiet som diskusjonsbevegelse.

Det er også viktig at diskusjonen om riktig kvinnepolitisk linje i fronten ikke tar alle kreftene, men kan kjøres parallelt med utforming av en konkret politikk og

DEBATT

et forslag til handlingsprogram. Slik det er i dag, brukes kanskje for mye tid sentralt på kraftødende diskusjoner med et fåtall rabiate SV-ere og feminister, mens avdelingene rundt i landet mangler kontakt og hjelp til å komme i gang med sine mest aktuelle lokale saker. Og den brede rekrutteringen til fronten må nødvendigvis komme gjennom praktisk handling og politikk på lokalplanet. I noen grad må vi vel også innrømme at vi (dvs våre kadre i fronten først og framst) har latt oss lokke med på SV-feministenes sinnsvake diskusjon om hvem som «eier» Kvinnefronten, istedenfor å innse at fronten selvfølgelig har sitt egenliv og bare må *ledes i riktig retning* av oss.

Våre folk i fronten må også hele tiden huske at de fleste jenter og kvinner mangler den mest elementære skoling i mote- og debatt-teknikk. Da kan det lett bli slik at vi med vårt overlegne analyseapparat og vår trening i å diskutere, klubber ned tilbakeliggende medlemmer med riktig politikk så ettertrykkelig at de trekker seg unna i stedet for å møte opp og få hjelp til å komme de første små, men avgjørende skrittene videre. Det er ingen sak å bli kretsmestre og verdensmestre i å vinne diskusjoner, men har vi egentlig oppnådd så mye med det hvis vi får de nølende og uskolerte til å føle seg som sinker og idioter mens feminister og SV-ere ligger svimeslått igjen på slagmarken?

Fordi vi er framskredne, er det også vår plikt å lytte og rett og slett holde kjeft innimellom for å kunne hjelpe de svake fram med revolusjonær tålmodighet.

Dette siste er for øvrig noe som gjelder i alle sammenhenger, og som dypest sett er et spørsmål om å tjene eller forakte massene. Maos parole om å tjene folket forutsetter at vi både lever folkets liv og lytter oss fram til folkets behov. Mao er ikke bare en suveren og besluttosom leder, han er også den store forkjemperen for en ydmyk og oppriktig tjenende holdning overfor massene. Her har vi store svakheter å korrigere, slik at vi ikke framstår som arrogante og lett nedlatende allvitere. Folket er klokt, og folk har erfaring – vi må lytte og lære, samtidig som vi leder og forklarer. Vi har gjort og gjør store feil her – selv om bedringen i høst er påtakelig som resultat av det gode støttearbeidet for de forskjellige gruppene i streik.

Kunne konsolideringskampenjen både føre til bedre grep om kvinnepolitikken og sann forståelse av parolen »Tjen Folket», da har vi lagt et avgjørende grunnlag for ytterligere sprang framover i det politiske arbeidet vårt. Fram for en bedre kvinnepolitikk. Fram for sterke, selvstendige og *tjenende* kadre på alle nivåer!

E og B

OM BARN

Barns interesser og kampen for disse har stått svært lite sentralt i partiets diskusjoner om politisk praksis. Dette spørsmålet er ikke et hvilket som helst spørsmål – det dreier seg om å ha ei linje

og en praksis for over 25 % av det norske folket. Det dreier seg om bl.a. Norges framtidige arbeiderklasse. Vi må kort og godt innse det som reaksjonen for lengst har innsett og lenge tatt konsekvensen av.

DEBATT

Den skal tidlig krøkes som god krok skal bli. For hvem?

Hvorfor vi har kommet så kort i disse spørsmåla har mange årsaker. Partiet er ungt, og kan ikke få ei linje og en praksis på alle områder – »over natta». Partiet vårt har ut fra sin tallmessige styrke måttet prioritere sin kader på andre områder som er viktigere for utviklinga av et kommunistisk parti. Gjennomsnittsalderen i partiet er lav, noe som igjen har ført til at motsigelsen barnefamilier og politisk arbeid ennå ikke har blitt skarpt nok stilt. At dette forandrer seg raskt viser bare nødvendigheten av ei klar bevisst linje i barnespørsmålet. Dette er likevel bare ei side av problematikken. At kamerater som har jobbet en del med disse sakene ikke har vært framskredne i å reise diskusjonen i partiet sin helhet.

Den andre sida er at det blant kameratene ikke er politisk forståelse for spørsmålet, noe som igjen i stor grad skyldes den manglende diskusjonen som er nevnt ovenfor. Men det er ikke hele sannheten. Det ville være feil å se disse manglene som nærmest »tilfeldig tomrom» som ikke har blitt fylt fordi ingen har tatt det opp. Det dreier seg helt opplagt også om feilaktige politiske ideer som f.eks. barns »a-politiske rolle», manglende forståelse for barns forhold til og rolle i klassekampen.

Som et eksempel på hva jeg vil kalle feilaktig tenkning, nærmere karakterisert som hva vi i »gamle dager» kalte »skotttenkning». »Det finnes mange arbeidsoppgaver som er viktigere (enn politisk arbeid blant barn, min tilføyelse) f.eks. faglig arbeid (arbeid i klubber og foreninger), arbeid i eksisterende masseorganisasjoner (f.eks. borettslag), i perioder arbeid med 1. mai-mobilisering, sommerleirer, kommunevalget. Problemet i dag er at

partiet ikke fullt og helt er i stand til å fylle disse oppgavene. Dette henger sammen med for lite folk og ressurser, og manglende politikk på noen områder.»

En slik tenkning ser ikke barns forhold til og rolle i klassekampen. Den utelukker barn og kampen for deres interesser på noen av de viktigste politiske oppgavene partiet står overfor i dag. Den ser på oppgaver som *isolerte* fenomener som graderes som viktige og mindre viktige. Som absolutte ting, uten å stille spørsmålet for hvem? for hva? I forhold til hvilken målsetning? La oss ta det punkt for punkt.

Er det riktig å stille barns interesser opp mot arbeid i fagforeninger? Ta f.eks. den streikekampen vi nå står oppe i. En sentral sak for arbeiderklassens kampinnstilling er enheten i familien. Derfor blir barna til de streikende et viktig politisk spørsmål. Jeg veit konkret at dette har vært et stort problem for de streikende telefonsentealmontørene, og det er ikke vanskelig å tenke seg at dette alltid vil være et viktig problem for alle som er ute i streik. Videre: Skal kamerater som har sin hovedoppgave i fagforeningene ikke ha ei politisk linje i barnespørsmål? Bør ikke våre kamerater i fagforeningene tilføre arbeiderklassen politiske linjer utover den økonomiske kampen? F.eks. på barns velferd, skole-spørsmål osv.? Hva med familiefester i foreningsregi? Familie-week-end eller andre tiltak for å sveise arbeidskamerater sammen? Ville ikke f.eks. et krav fra Sporveisforeningen om at kommunen skulle stille busser til gratis disposisjon for f.eks. handicappede barn være en viktig politisk sak for å vise arbeiderklassens ledende rolle. Eller streika på kravet om gratis buss, trikk og T-bane for barn og pensjonister? Å stille kampen for barns

DEBATT

interesser opp mot fagforeningsarbeid som noe uforenlig er ikke bare å unnlat å ta opp barns interesser, men det er samtidig å undergrave ei riktig *innretting* av barns interessekamp.

Står arbeidet for barns interesser i motsetning til arbeid i masseorganisasjoner? F.eks. Borettslag? Er ikke barn nettopp den gruppe som forbruker boligområdet mest. Er ikke kampen for deres trivsel en viktig *del* av kampen for folkets trivsel? Er ikke denne kampen nettopp et av de områdene hvor det er mulig å mobilisere store masser? Min erfaring fra et drabantbyområde er nettopp at barn er det som fører folk sammen, som fører folk ut av isolasjonen som ofte preger store drabantbyer og som er et hinder for politisk arbeid. Kunne ikke en barnefest mellom blokkene om våren være en viktig politisk oppgave for å få folk i tale, en terskel til et høyere nivå? Hva med en kollektiv familietur for barn og foreldre? Er ikke det politisk arbeid? Står barns interesser og kampen for disse i motsetning til arbeid i borettslag? Bare dersom boligkamp er spørsmål om »høytflyvende» og »framskredne» kamper. Hvor begynner vi når vi tar utgangspunkt i massenes nivå?

Hva med andre masseorganisasjoner som f.eks. Palkom, Solkom, Chilekom. osv.? Er det »vanntette skott» mellom f.eks. disse organisasjonenes opplysningsarbeid og opplysningmaterial til barn?

Står barns interesser og kampen for disse i motsetning til 1. mai-mobilisering? Til sommerleirer? Til kommunevalg? For å ta disse tre punktene under ett. M.h.t. 1. mai og Kommunevalg så er barns interesser og forsvar av disse en del av dette arbeidet. Det skulle ikke være nødvendig å si mer om det. Dessuten kan vi ikke ha ei riktig linje i dette spørsmålet

om ikke 1. mai og Kommunevalg og det vi sier i den forbindelsen ikke er en del av og et resultat av en praksis som foregår kontinuerlig, og ikke som Aspengren »som synger første vers av internasjonale bare på 1. mai». Når det gjelder sommerleirer så har vel parksis her vist at barns interesser prioriteres høyt på sommerleirene og ikke at dette arbeidet står i motsetning til det samme. Spørsmålet er jo å utvikle dette videre, som f.eks. at sommerleirene blir et sted der barn (som fysisk og psykisk er i stand til det) oppsummerer sin praksis ut fra sin interessekamp.

Ut fra dette mener jeg at kampen for barns interesser bør være en viktig bestanddel av boligkampen, og at denne kampen bør organiseres gjennom en masseorganisasjon. At denne kampen som utgangspunkt for kamp på andre områder. At denne kampen og bør reises på andre områder og ses i forhold til hovedoppgavene i masseorganisasjonene.

Hva så med argumentet om kapasitet? Kapasitet er et politisk spørsmål, og istedet for å si: »Dette kan vi ikke gjøre fordi vi ikke har kapasitet», bør en stille spørsmålet om hvordan en løser dette problemet. Det finnes eksempler på kamerater som har avfeid dette arbeidet med dette argumentet, men som etter en diskusjon »plutselig har kont på» at de visnok hadde en sympatisør som var »jævla opptatt av disse sakene». Jo, kameraten var entusiastisk med en gang. Det er vel ikke andre lag som har problemer med kapasiteten, og som har folk på gress på både den ene og den andre oppgaven. Er det ikke en kjent fyr som har sagt: »Det finnes ikke folk, men det finnes folk i massevis».

Knerten

FRAM FOR EN KARAKTER— OG VURDERINGSFRI GRUNNSKOLE

Grunnskolen i Norge er klassestatens redskap til å sortere ut framtidige ledere og til å utdanne lydige og reformistiske arbeidere. Gjennom skolen sprer herskerklassen sin ideologi, som er eksplisitt uttrykt i skoleloven av 1969: kristen ideologi, vitenskapelig tenking og metoder og demokratiske prinsipper. Dette er grunnlaget vi er forventa å vurdere elevene etter.

Helt til nå har lærerene utført denne utsilinga for stat og kapital – både ved at de hadde ansvaret for hvilken kursplan elevene skulle få eksamen etter, og ved at de satte karakterene som målte om elevene kunne pensum eller ikke.

Nå har kursplanssystemet falt bort, det vil at alle skal konkurrere innbyrdes om karakterene fordi elevene skal «normalfordeles» (dvs. 4 % S, 24 % M, 44 % G, 24 % Ng og 4 % Lg.) Det heter at disse tall skal tilpasses for 1 000 elever, men i praksis kontrollerer de fleste styrere at elevene fra hans skole er normalfordelte. Dette betyr i praksis at gjennomsnittlig 1–2 elever fra hver klasse nødvendigvis MÅ ha strykkarakter i hvert fag. Det er klart at en slik karaktergiing oppmuntrer individualisme og kniving elevene imellom. Denne karaktergiinga er tilpassa småborgerskapets ideologi og oppdragelsesmetoder. Vi så også at argumentene det reaksjonære hylekoret for karakterer brukte, var i tråd med dette: Hvis karakterene blei fjerna ville elevene slutte å lese lekser. Hva skulle en bruke som straff overfor dem som ikke gjorde som

læreren sa? Borgerlige foreldre og lærere ville bli fratatt et disiplinmiddel overfor elevene.

Vi går imot at elevene skal bli vurdert i forhold til hverandre i en skole der alle må gå, enten denne vurderinga skjer ved hjelp av karakterer i de enkelte fag eller ved hjelp av en vurdering av elevenes tilpasning til skolens verdinormer.

Arbeiderklassens unger vil komme dårligst ut av denne konkurransen i begge høve. Hvem er det som har foreldre som presser ungene sine fram i skolen? Hvem er det som har tid, utdanning og krefter til å hjelpe ungene sine med lekser og gi dem såkalte pedagogiske fritidstilbud? Hvem er det som har oppslagsverk og andre hjelpemidler hjemme? Det er borgerskapet. Kamerater, det er svik å gå med på argumentasjonen om de «objektive» konkurranseforholda DNA og andre borgerlige partier snakker om. Det er opportuniste å si at vi skal konkurrere på statens premisser. Våre unger MÅ tape i poengkampen mot borgerunger.

Ei anna side av samme sak er at skolens grunnlag (kristen moral og vitenskapelige metoder) BØR være fremmed for arbeiderklassen. Karaktersystemet er også et utmerka middel for staten til å kontrollere at lærere og elever er lojale mot skoleverkets «bærende verdier». Det er vanskelig å drive undervisning i folkets tjeneste når det skal gis karakterer etter herskernes normer. Elevenes kunnskaper og holdninger vil bli evaluert og kontrol-

lert av statens prøver, eksamener og sensorer. Dette må vi kjempe mot.

Skal karakterene ha noen verdi som utsilingsmekanisme for stat og kapital, må de bygge på en landsnorm.

Denne landsnormen sikrer staten seg best og billigst ved normerte prøver. Når vi nå har sloss mot normerte prøver og vunnet en foreløpig seier, må vi ikke gå ett skritt tilbake og akseptere karakterer, for de må jo nødvendigvis settes på grunnlag av en norm.

Dersom vi går inn for å beholde karakterer, må vi se i øynene at vi vil få et enormt press fra staten om prøver og eksamener for å få et »objektivt grunnlag» å sette karakterene på. Karakterene må skille mellom »de flinke og de dumme»; (de som har de rette svare og de som ikke har det.)

Arbeiderklassens grunnlag, marxismen-leninismen, Mao Tsetungs tenkning gir IKKE de rette svare på en prøve fra et borgerlig pensum.

Hva vil skje med elevene etter at de er ferdige med grunnskolen? Er det slik at det vil bli så mye verre enn det er nå dersom de går ut av grunnskolen bare med et papir på at de har gått der? De aller fleste av elevene går inn på videregående skoler. Slik det er nå, er de elevene som har lavere kursplaner og dårlige karakterer utelukket fra f.eks. gymnaset og enkelte linjer på yrkesskolen for bestandig. Resultatet av at vi ikke siler ut elevene lenger vil bli at opptaksvilkåret blir aldren. (Evalueringsutvalgets forslag) Det samme antall elever blir stående uten

skoleplasser etter 9-årig skole som i dag, men det vil være et annet utvalg enn i dag, og alle kan komme inn året etter. Arbeidsløysa blant ungdommen vil bli enda klarere for folk enn den er i dag, fordi det ikke lenger bare er »skoletaperne» som blir gående arbeidsløse. Flere unge vil få et år i arbeidslivet før de begynner på gymnaset, og grunnskolen har ikke stengt dem ute fra å begynne på den skolen de ønsker etterpå slik som tilfellet er i dag.

Det er idealisme å tru at industrien legger karakterer til grunn når de plukker ut sin arbeidskraft. De siste åra har fleire og fleire bedrifter ansatt folk som skal plukke ut nye arbeidere gjennom intervjuer og tester. Det er på den andre sida heilt klart at industrien gjerne vil at staten skal overta denne utsilinga igjen, men karakterene er ikke en god nok utsilingsmekanisme. Derfor vil de heller ha ei vurdering som sier noe mer om egenskaper og holdninger. Det er sjølsagt at kommer det forslag om å skifte ut karakterer med ei vurdering av elevenes egenskaper, holdninger og arbeidsevne, skal vi kjempe mot det. Dette forslaget kan vi tidligst vente i 1976 når Evalueringsutvalgets neste innstilling kommer.

Vi mener at vi nå må si klart ifra at vi prinsipielt er imot det nåværende karaktersystemet, men at vi ser en eventuell vurdering som et verre alternativ.
**FRAM FOR EN KARAKTER- OG VURDERINGSFRI GRUNNSKOLE.
 MOT KONKURRANSE OG PASSIV INN-
 LÆRING.**

Ungdomsskolelærere

Innlegg må være hos oss innen den 15. i hver måned.